

Bedre overgange til ungeteamet for de udsatte unge -vejen til uddannelse og beskæftigelse

Baggrund for indsatsen

Et styrket samarbejde i kommunen ses som første skridt på vejen til at hjælpe udsatte unge videre i uddannelse og job. Der ses fra ungeteamet et øget behov for en ny tilgang for især de 18-19 årige, men mener at den egentlige indsats starter langt tidligere for den unge, og ligeledes bør den strække sig længere ind i voksenlivet end det fyldte 18.år.

Ungeteamet vurderer at kommunens nuværende samarbejde ikke i tilstrækkelig grad sikrer at anbragte unge, tidligere anbragte unge, samt udsatte unge generelt, fastholdes i uddannelse, kommer i beskæftigelse og klarer sig godt i voksenlivet. Derfor ønskes der en ny tilgang til indsatsen med fokus på koordination og samarbejde, og hvor den unges ønsker til uddannelse og beskæftigelse står i centrum. Følgende er eksempler på nogle af de udfordringer vi står med i samarbejdet i dag:

- Det er vanskeligt at få prioriteret samarbejdet på tværs i en travl hverdag
- Der mangler viden om hinandens områder, serviceniveau og lovgivning og dermed om, hvem man kan trække på
- Det nuværende samarbejde er ofte rettet mod kommunernes interne arbejdsdeling og har ikke tilstrækkelig fokus på inddragelse af den unge
- Der er ikke tilstrækkeligt fokus på den unges uddannelse og beskæftigelse
- Indsatserne, den unge modtager, er ikke tydeligt koordinerede. Den unge ved ikke, hvem de skal gå til eller hvilken funktion, de forskellige fagpersoner har
- Den unge oplever ofte, at de har kontakt til mange forskellige fagpersoner, der siger forskellige ting. Det kan føre til, at nogle unge opgiver og vælger fagpersonerne fra.

Ungeteamet ønsker at indgå i et tæt samarbejde med Center for børn og familier, UU, anbringelsessteder, kontaktpersoner samt andre relevante samarbejdspartnere, for at smidiggøre overgangsfasen for både den unge og for centrene.

Konkret ønskes det at få implementeret en samarbejdsmodel for de 15-23 årige som er anbragte, tidligere anbragte eller som er udsatte, og hvor der typisk indgår et efterværn jf. SEL § 76 stk.1-8.

Formålsbestemmelsen § 76. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp efter stk. 2-5 til unge i alderen fra 18 til 22 år, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til den unges behov for støtte, og hvis den unge er indforstået hermed. Hjælpen skal bidrage til en god overgang til en selvstændig tilværelse og herunder have fokus på at understøtte den unges uddannelse og beskæftigelse samt øvrige relevante forhold, f.eks. anskaffelse af selvstændig bolig.

Målgruppen er således:

- Anbragte og tidligere anbragte unge mellem 15 og 23 år, samt andre udsatte unge, som har brug for støtte i forhold til uddannelse og beskæftigelse
- Fagpersoner fra børne- og ungeforvaltningen, voksenforvaltningen, UU, jobcenteret, anbringelsessteder samt uddannelsesinstitutioner indgår i samarbejdsmodellen

Resultater og erfaringer

Ved benyttelsen af denne samarbejdsmodel ved fire tidligere kommuner, viste erfaringer ved de første 100 unge der deltog, som alene var anbragte unge at:

- 64 pct. Er i gang med en uddannelse
- 18 pct. er i beskæftigelse

Sammenholdt med, at det generelt kun er omkring 25 pct. af anbragte unge, der får en erhvervskompetencegivende uddannelse, viser de foreløbige erfaringer fra samarbejdsmodellen, en klar positiv effekt i forhold til at få anbragte unge i uddannelse.

Over halvdelen af Danmarks befolkning har en erhvervskompetencegivende uddannelse og næsten 3 ud af 4 er også i beskæftigelse. Blandt fx tidligere anbragte unge, er det færre end 1 ud af 4, der har en erhvervskompetencegivende uddannelse og kun lidt under halvdelen af unge over 21 år er i beskæftigelse.¹

En bedre indsats medfører store menneskelige gevinster i form af flere unge, der kommer i uddannelse og beskæftigelse med større selvstændighed og selvforsørgelse til følge. Ud over de menneskelige gevinster, er der en betydelig økonomisk gevinst ved en mere effektiv indsats for de unge.

En analyse viser, at den samlede økonomiske gevinst ved omlægning til mere virkningsfulde indsatser over for anbragte børn og unge generelt er 29,5 mia.kr. årligt- hvis det antages, at indsatsen bevirker, at alle anbragte børn og unge opnår et normalt livsforløb. Livsforløbet for én anbragt ung, er forbundet med 6,7 mio.kr. i øgede offentlige udgifter sammenlignet med ikke anbragte. Dette skyldes dels udgifter til støtteforanstaltninger, forsørgelse, fængselsophold og misbrugsbehandling. Dels at anbragte børn og unge over et helt liv generelt set har en langt lavere indkomst end ikke-anbragte.²

De kommuner der har brugt samarbejdsmodellen, peger på at modellen har skabt³:

- Større forpligtigelse og ansvar hos den unge
- Skarpt fokus på uddannelse og beskæftigelse
- Mere struktur på den unges vej til uddannelse og beskæftigelse
- Øget fokus på betydningen af at inddrage den unges nære miljø
- Involvering af flere aktører
- Oplevelsen af fremdrift for den unge
- Større klarhed over, hvem der gør hvad i forhold til den unge
- Større indblik for ledelsen i, hvad det kræver at lede at samarbejde på tværs

Samarbejdsmodellen er udviklet og afprøvet i et samarbejde mellem medarbejdere og ledere

i Fredericia, Gentofte, Roskilde og Københavns Kommune, Rambøll Management

Consulting og Socialstyrelsen. Samarbejdsmodellen er evalueret af SFI.

¹ Hald Andersen, Signe(red)2010 *Når man anbringer et barn-baggrund, stabilitet i anbringelsen og det videre liv.* Rockwool fondens forskningsenhed

² www.socialstyrelsen.dk-Socialministeriet 2011

³ www.socialstyrelsen.dk Børn og unge, efterværn 2015

Metode

En af årsagerne til at indsatsen ikke altid lykkes, er manglende samarbejde og koordination mellem de mange fagpersoner der indgår i den unges liv. Fagpersoner fra Center for børn og familier, jobcenter, rusmiddelcenter, uddannelsesvejleder, jobkonsulent, SSP, kriminalforsorg evt. anbringelsessted med flere, gør allerede i dag en stor indsats for at hjælpe den unge. Men både forskning fra bl.a. SFI og egne erfaringer i Slagelse viser, at det er vanskeligt at få koordineret indsatsen.

Samarbejdsmodellen indeholder syv elementer, som alle fokuserer på det tværfaglige samarbejde, med den unge i centrum:

1. Ansvarlig tværgående myndighedskoordinator
2. Tværfagligt team om den enkelte unge
3. faste tværfaglige teammøder, hvor den unge deltager
4. Forpligtende aftaler om mål og handlinger
5. den unges voksen-vælges af den unge og koordinator
6. Dokumentation af resultater
7. Tværgående ledergruppe

Den unge får én fast myndighedskoordinator, som er ansvarlig for at koordinere og skabe sammenhæng i den unges forløb. Den unge vælger sammen med koordinatoren, en voksen fra sit netværk, der kan støtte den unge i forløbet. Ligeledes bliver den unge knyttet til et tværfagligt team, som støtter den unge i at komme i gang med uddannelse og beskæftigelse.

Den unge og koordinatoren, afholder sammen med det tværfaglige team og øvrige relevante fagpersoner, minimum tre lovbestemte møder; Når den unge er 16 år, 17 ½ år og 18 ½ år.

Sammen med den unge indgår det tværfaglige team forpligtende aftaler med den unge. Den unges udvikling, i forhold til uddannelse og beskæftigelse, følges løbende og systematisk i en mødetjekliste, både for at kunne målrette indsatsen og for at kunne dokumentere aktiviteterne og resultaterne af samarbejdet.

Ledergruppen har til opgave sammen med projektlederen at prioritere ressourcer til det tværfaglige samarbejde og den indsats som skal hjælpe den unge i uddannelse og beskæftigelse. Ledergruppen følger aktiviteterne og resultaterne tæt via data fra mødetjeklisten og afrapporterer i samarbejde med projektlederen, disse til direktør og politikere.

Projektleder: Projektleder har ledelsesmæssig opbakning og prioriteringer på plads til det daglige arbejde med Samarbejdsmodellen. Projektleder skal understøtte myndighedskoordinatorernes arbejde i de tværfaglige teams med de unge, dvs. være behjælpelig i Samarbejdsmodellens tværfaglige beslutninger, dokumentation og aktiviteter.

Implementering

Implementeringsperioden er på 16 måneder fra beslutningsprocessen om at implementere modellen begynder, til alle anbragte, tidligere anbragte, samt udvalgte udsatte unge i alderen mellem 15 og 23 år er skrevet ind i samarbejdsmodellen.

Faserne fordeler sig således:

Fase 1: Varighed 2 mdr.

Politisk input og godkendelse, centrale afklaringspunkter, IT-afklaring

Fase 2: Varighed 4 mdr.

Udpege projektejer, tværfaglig ledergruppe, samt tværfaglig implementeringsgruppe.

Fælles vision og mål-forandringsteori

Inddrage alle relevante samarbejdspartnere

Udvælge sager til afprøvning

Udarbejde en samlet implementeringsplan

Fase 3: Varighed 10 mdr.

Pilottest, fælles opstarts dag, kompetenceudvikling for koordinatore, løbende opfølgning af implementeringsgruppen, læringsmøder opsamlingsmøde og beslutning om drift.

Fase 4; DRIFT

Samarbejdsmodellen anvendes på alle sager i målgruppen, løbende dokumentation af aktiviteter og resultater, halvårlige møder i den tværfaglige ledergruppe, løbende opfølgingsmøder for nye medarbejdere.

Ressourcemæssige omkostninger

i forbindelse med opstart og pilottest af samarbejdsmodellen:

· Projektleder til implementering af modellen: Fuldtidsstilling i 12 måneder, fordelt på to eksisterende projektledere tilknyttet ungeteamet og ungehuset, da de har indgående kendskab til både børn- og ungeområdet, samt ungeindsatsen i myndighedsregi.

Herefter:

· En dags kompetenceudvikling af medarbejdere: Relevante sagsbehandlere fra Center for Børn og familie, ungeteamet, UU, samt relevante uddannelsesinstitutioner i Slagelse.

· Tre-dages kompetenceudvikling for alle koordinatore: Det vil typisk være sagsbehandlere med sager om udsatte unge og jobcentermedarbejdere på ungeområdet

· Forandringsteoridag à seks timer: For relevante medarbejdere og ledere på tværs af centre og afdelinger, hvor mål og ønskede effekter samt indsatser for målgruppen og samarbejdet konkretiseres

· Opstarts dag à seks timer: For relevante medarbejdere og ledere på tværs af centre og afdelinger, hvor afprøvningen af samarbejdsmodellen igangsættes

· Læringsmøder: Der afholdes to læringsmøder à tre timer med de medarbejdere som afprøver modellen i testfasen, hvor erfaringerne med samarbejdsmodellen samles op

· Opsamlingsdag à tre timer: For medarbejdere og ledere på tværs af centre og afdelinger,

hvor der samles op på erfaringerne med afprøvningen af samarbejdsmodellen

- Ledergruppemøde à to timer hver tredje måned i testfasen, hvor der følges op på brugen af samarbejdsmodellen og status på de unges uddannelse og beskæftigelse

- Ledergruppemøde i slutningen af testfasen: Her besluttet det om samarbejdsmodellen skal sættes i drift

- En implementeringsgruppe bestående af medarbejdere fra de involverede centre og afdelinger mødes hver anden måned i testfasen, det vil sige fem gange i alt à to timer.

På møderne drøfter implementeringsgruppen centrale spørgsmål vedrørende samarbejdet, samarbejdsmodellen, lovgivningen, organisering med videre, som måtte opstå i forbindelse med anvendelsen af samarbejdsmodellen

- Oprettelse af diverse dokumenter som vedrører samarbejdsmodellen på Slagelse kommunes intranet.

Der foreligger gennemarbejdede redskaber til samarbejdsmodellen:

- En implementeringsguide med detaljer til alle faser.

- En metodehåndbog til myndighedskoordinatorer og de andre aktører i de tværfaglige teams.

- Konkrete arbejdsredskaber, såsom samtykkeskemaer, netværkskort, indsatsoverblik samt mål og aftaleskema.